

Президія НАН України розглянула

На черговому засіданні Президії НАН України 10 квітня 2019 року члени Президії НАН України та запрошені заслухали й обговорили доповідь завідувача відділу магнітної гідродинаміки Фізико-технологічного інституту металів та сплавів НАН України академіка НАН України В.І.Дубоделова «Створення високотехнологічної бази вітчизняних металургійних мікровиробництв на основі фундаментальних і прикладних досліджень в галузі магнітної гідродинаміки, електротехніки та металургії».

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, провідний співробітник Фізико-технологічного інституту металів та сплавів НАН України доктор технічних наук О.М.Смірнов, завідувач відділу Інституту електродинаміки НАН України член-кореспондент НАН України А.А.Щерба, ректор Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» член-кореспондент НАН України Є.І.Сокол, заступник керівника Української інвестиційної машинобудівної корпорації В.О.Кожерев, академік-секретар Відділення фізико-технічних проблем матеріалознавства НАН України, заступник директора Інституту електрозварювання ім.Є.О.Патона НАН України академік НАН України Л.М.Лобанов.

У доповіді було викладено концептуальні підходи і наведені результати наукових обґрунтувань інноваційних технологічних рішень. Ці результати, як зазначалося, становлять основу новітнього МГД-металургійного комплексу виготовлення високоякісної металопродукції для машинобудівних підприємств України, який створюють інститути Фізико-технологічних металів та сплавів, електродинаміки НАН України та Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут».

Таке обладнання і технології не мають аналогів за кордоном. Основні їх елементи пройшли успішне випробування, у тому числі в умовах такого високотехнологічного виробництва, як діючий комплекс електрошлакової наплавки валків прокатних станів на Новокраматорському машинобудівному заводі. При цьому вперше у світі був розроблений і впроваджений багатофункціональний МГД-міксер-дозатор рідкої сталі корисною місткістю 6 тонн – прототип магнітодинамічного проміжного ковша.

Було наголошено, що важливо розробити пілотний проект створюваного комплексу і реалізувати його повною мірою в умовах одного з машинобудівних підприємств України.

Президія НАН України ухвалила відповідний проект постанови.

Далі Президія НАН України розглянула і обговорила інформацію головного вченого секретаря НАН України академіка НАН України В.Л.Богданова про хід реалізації Концепції розвитку Національної академії наук України на 2014–2023 рр. (далі – Концепція) та затвердження плану заходів з її виконання на період 2019–2023 рр.

В інформації та виступах академіка НАН України Б.Є.Патона, голови Північно-Східного наукового центру НАН України та МОН України, генерального директора Державної наукової установи «Науково-технологічний комплекс «Інститут монокристалів» НАН України» академіка НАН України В.П.Семиноженка, Першого віце-президента НАН України, голови Секції фізико-технічних і математичних наук НАН України академіка НАН України А.Г.Наумовця підкреслювалась суттєва роль Концепції у забезпеченні ефективної діяльності Академії, удосконаленні та реформуванні всіх основних напрямів цієї діяльності.

Вагомим здобутком стало підтвердження новим Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність» статусу Академії як вищої наукової організації України, закріплення на законодавчому рівні її науково-експертних функцій. Важливо й те, що в новому Статуті Академії, ухваленому Загальними зборами, суттєво посилено демократичні засади академічного устрою.

Позитивні наслідки мало прийняте наприкінці 2016 року рішення Президії Академії щодо реформування діяльності НАН України для ефективного наукового супроводження реалізації пріоритетів економічного розвитку держави. Це дало змогу навіть за складних фінансово-економічних умов підтримувати належний рівень інноваційної активності.

Також відзначалося, що завдяки запровадженню нової методики оцінювання ефективності діяльності наукових установ і нової бюджетної програми з підтримки розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень з минулого року почала формуватися, по суті, нова модель фінансування наукової діяльності НАН України.

Реальними кроками з вирішення проблеми залучення і закріплення в Академії талановитої молоді стали створення Київського академічного університету та започаткування також з минулого року конкурсу на створення та фінансування дослідницьких лабораторій під керівництвом молодих учених.

Зважаючи на важливість успішної реалізації Концепції розвитку Академії протягом наступних п'яти років, було висловлено думку про необхідність обов'язкового налагодження постійного моніторингу стану виконання відповідного плану заходів, забезпечення регулярного внесення до нього необхідних змін і доповнень.

Було прийнято проект постанови з цього питання.

Крім того, Президія НАН України затвердила склад Робочої групи з розроблення положення про конкурсний відбір науково-дослідних робіт, які будуть фінансуватися починаючи з 2020 року за бюджетною програмою КПКВК 6541230 «Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень»; підбила підсумки конкурсу установ НАН України за досягнення кращих показників у винахідницькій роботі, створенні, охороні та використанні об'єктів інтелектуальної власності та за звання «Винахідник року Національної академії наук України» в 2018 році, визначила переможців по Академії, по відділеннях НАН України й присвоїла звання «Винахідник року» десятьом винахідникам – працівникам наукових установ НАН України; схвалила доповідь «Підсумки діяльності Національної академії наук України у 2018 році та завдання на наступний період» й уповноважила Президента НАН України академіка НАН України Б.Є.Патона виступити з основними тезами доповіді на сесії Загальних зборів НАН України 25 квітня 2019 року; згідно зі Статутом Національної академії наук України та враховуючи пропозиції трудових колективів наукових установ НАН України погодила список наукових працівників, делегованих для участі у сесії Загальних зборів Академії 25 квітня 2019 року; започаткувала науковий журнал «Управляющие системы и машины» у новому складі співзасновників, якими є Національна академія наук України, Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем НАН України та МОН України, Інститут кібернетики ім.В.М.Глушкова НАН України; ухвалила рішення про зміну назв наукових збірників: «Збірник наукових праць Інституту геохімії навколишнього середовища» на «Геохімія техногенезу» («Geochemistry of Technogenesis») та «Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім.І.Ф.Кураса НАН України» на «Політичні і етнонаціональні дослідження»; заслухала інформацію Віцепрезидента НАН України академіка НАН України С.І.Пирожкова про вибори президента Академії наук Молдови; також було розглянуто низку кадрових і організаційних питань й прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України.